

تشنج

تشنج عبارت از اختلال موقتی در مغز که باعث اختلال حرکتی، حسی یا روانی می شود. تشنج ممکن است به صورت موضعی یا عمومی باشد. تشنج موضعی: فقط یک قسمت از بدن دچار حرکت‌های بی اختیار می‌شود. تشنج عمومی: کودک هوشیاری خود را در حین تشنج از دست داده و در بدن، دست‌ها و پاها حرکات تشنجی دیده می‌شود.

علائم تشنج در کودک:

- کودک دچار اختلال هوشیاری می‌شود یعنی متوجه زمان و مکان نیست.
  - حرکات غیر ارادی در اعضای بدن کودک ظاهر می‌شود. این حرکات ممکن است قسمتی از بدن یا تمام اعضاء را درگیر کند. این حالت چند ثانیه یا چند دقیقه طول می‌کشد. معمولاً این حملات کمتر از ۱۰ دقیقه است.
  - ممکن است کودک برای چند لحظه به نقطه‌ای خیره شود و متوجه زمان و مکان نباشد.
- توجه: هر کودک مبتلا به تشنج ممکن است دچار دوره‌هایی از کاهش سطح هوشیاری طولانی شود و مات زده باشد. در این صورت بایستی سریعاً به بیمارستان مراجعه نمود.

تشنج در نوزادان:

حرکات شدید اندام‌ها، لرزش پلک‌ها، سفت شدن اندام‌ها، حرکات شبیه مکیدن یا جویدن در دهان، گریه طبیعی یا حرکات غیر طبیعی چشم‌ها.
*** در بعضی از نوزادان تنها علامت تشنج توقف تنفس به مدت بیش از ۲۰ ثانیه و کبود شدن نوزاد است.

یافته‌های تشخیصی:

- بررسی‌های آزمایشگاهی شامل: اندازه‌گیری سطح قند خون، کلسیم، سدیم و پتاسیم و منیزیم ضرورت دارد.
- انجام سی تی اسکن، ام آر آی و نوار مغزی می‌تواند برای تشخیص ضایعات مغزی شواهد تشخیصی خوب فراهم نماید.

درمان:

در شروع درمان ابتدا قند و کلسیم تزریق می‌شود. چنانچه داروها درست و به موقع مصرف شود در ۶۰-۵۰ درصد بیماران حملات تشنج کنترل خواهد شد.

والدین گرمی، اگر کودک دچار تشنج شد آرام باشید و اقدامات ذیل را انجام دهید:

- کودک را در جایی قرار دهید که نیفتد.
- نزدیک کودک خود بوده و مراقب وی باشید.
- هر وسیله متحرکی را از کودک خود دور کنید.
- هرگز روی کودک فشار نیاورید و سعی نکنید که مانع حرکاتش شوید.
- هرگز سعی نکنید چیزی در دهان کودک خود قرار دهید.
- سعی کنید اگر ممکن است زمان شروع و طول مدت تشنج را به خاطر بسپارید.
- سعی کنید اولین جایی از بدن که به حرکت درمی آید به خاطر داشته باشید.

بیماران بزرگتر باید توجه کنند که :

تا زمانی که حملات تشنج کنترل نشده است، باید از دوچرخه سواری و شنا کردن، و کارهایی که نیاز به دقت دارند مانند رد شدن از خیابان و رفتن به ارتفاع خودداری فرمایند.

واحد آموزش به بیمار- مجتمع آموزشی، پژوهشی و درمانی حضرت رسول اکرم (ص)

آموزش به بیمار

کد ۳۸

تشنج

گردآوری: زبیا زکرزاده (کارشناس پرستاری)

تنظیم کننده: مهین قاسمی (کارشناس ارشد آموزش بهداشت و ارتقا

سلامت)

تأیید کننده: دکتر محمدوفائی شاهی (فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان، عضو هیئت

علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران)

سال ۱۴۰۳

آدرس: خیابان سارخان - خیابان نیایش - مجتمع آموزشی درمانی حضرت رسول اکرم (ص) - تلفن: ۶۴۳۵۱

<http://hrmc.iums.ac.ir/>